

Kommunala riktlinjer för alkoholservering

- Inkl. taxa för
ansökningsavgifter och tillsyn

Allmänt

Det övergripande målet för samhällets alkoholpolitik är att begränsa konsumtionen och motverka alkoholskador.

Allmänna grundsatser för serveringspolitiken är att ordning och trevnad skall råda vid serveringen. Bland restaurangers gäster finns storkonsumenter av alkohol. Våld och alkohol hör inte sällan samman.

Särskilt gatuvåld och våld mot okända brottsoffer förekommer ibland i direkt anslutning till eller i närheten av nöjesställen. Alkoholpolitiska olägenheter av restaurangernas alkoholservering skall därför motverkas.

Vidare anges att samhället och inte marknaden skall avgöra behovet av alkoholservering. Av förarbetena till alkohollagen framgår bl.a. att i de fall alkoholpolitiska hänsyn ställs mot företagsekonomiska eller näringspolitiska sådana bör de alkoholpolitiska hänsynen ha företräde.

Utredning och beslut om serveringstillstånd

Kommunens socialnämnd ansvarar för tillståndsgivning, tillsyn och sanktionsärenden för serveringstillstånd enligt alkohollagen SFS 1994:1738.

Försäljning av alkoholdrycker är *alltid* tillståndspliktig!

Serveringstillstånd krävs dock inte för servering som ordnas med *samtliga* nedanstående förutsättningar uppfyllda:

- utan vinstintresse
- i andra lokaler än där det bedrivs yrkesmässig försäljning av alkoholdrycker eller lättdrycker
- vid ett enstaka tillfälle för vissa i förväg bestämda personer och
- utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna (lag 2001:414)

Serveringstillstånd

(Stadigvarande, under viss tid eller tillfälligt)

Tillstånd ges utifrån följande kriterier:

- Sökandes lämplighet (7 kap 7 § alkohollagen)
- Serveringsställets lämplighet (7 kap 8 § alkohollagen)
- Olägenheter ur alkoholpolitisk synpunkt (7 kap 9 § alkohollagen)

Sökandes lämplighet

För bedömning av sökandens personliga lämplighet att bedriva serveringsverksamhet skall en s.k. vandelsprövning göras, samt en prövning av sökandens ekonomiska skötsamhet.

Vid bedömning skall beaktas om sökande är skyldig till brott och under senare åren brutit mot exempelvis alkohollag, skattelag eller annan lagstiftning.

Kommunala riktlinjer för alkoholserving

Sökandes kunskap om bl.a. alkohollagstiftning och serveringsverksamhet skall styrkas genom dokumentation om genomgången restaurangskola och/eller ett par års erfarenhet från branschen.

Sökanden bör ha tillräcklig förmåga att behärska svenska språket i tal och skrift, samt ha kännedom om arbetsmarknads-, marknadsförings- och bokföringslagar som gäller för restaurangverksamhet.

Ansökningshandlingar etc.

Tillsammans med ansökan skall den sökande uppvisa/bifoga:

- intyg från skattemyndigheten om momsregistrering, F-skatt och arbetsgivarregistrering
- konkursfrihetsbevis från tingsrätten
- intyg om utbildningar och anställningar
- hyreskontrakt/köpeavtal
- finansieringsplan/budget
- registreringsbevis från Bolagsverket
- personnummerutdrag från Bolagsverket
- ritningar över serveringslokalen
- godkännande från miljö- och byggnämnden

Kommunen begär därefter yttrande från miljö- och byggnämnden, polisen, skattemyndigheten, kronofogdemyndigheten och räddningstjänsten m.fl.

Handläggningstiden beräknas i normalfallet till högst två månader, under förutsättning att ansökningsavgift erlagts, att kompletta ansökningshandlingar lämnats av den sökande samt att berörda remissinstanser avger snabba remissvar.

Serveringsställets lämplighet

(alkohollagen 7 kap 8 §)

Tillstånd för servering till allmänheten året runt eller årligen under viss tidsperiod får meddelas endast om serveringsstället har ett kök för allsidig matlagning, som också används, samt att det tillhandahåller lagad mat *under hela serveringstiden*.

Under sen kvällstid, fr.o.m. 3 timmar före tillståndets sluttid, dock tidigast från 23.00, ställs inte lika höga krav på variation och allsidighet. Det kan då vara tillräckligt att serveringsstället erbjuder några rätter lagad mat, ex. pizzaslice, hamburgare, pytt i panna, varma smörgåsar etc.

Lokalen skall vara godkänd av brandskydds-, arbetarskydds- och hälsoskyddsmyndigheten. Miljö- och byggnämnden skall beakta serveringsställets läge, eventuell risk för störningar på omgivningen eller sanitära olägenheter. Om verksamheten orsakar, eller bedöms kunna orsaka sanitär olägenhet är detta skäl att förvägra, begränsa eller återkalla tillstånd. Miljö- och byggnämndens bedömning av lokalens livsmedelshygieniska förutsättningar skall inhämtas. Av yttrande skall framgå om lokalen med köksutrustning, beredningsytor och övriga förutsättningar har kapacitet för en allsidig matlagning.

Serveringslokalen skall vara lätt överblickbar för personalen. Det skall finnas utrymme för ett tillfredsställande antal sittande gäster.

Kommunala riktlinjer för alkoholservering

Lokal och möblering skall vara av rimlig standardrestaurangmiljö. Ombyggnad av serveringsstället som medför en väsentlig ändring av serveringslokalerna kräver särskilt medgivande av kommunen.

Serveringstider

Normaltid för servering av spritdrycker, vin och starköl är klockan 11.00–01.00. Kommunen får besluta om andra tider för serveringen.

I kommunen medges serveringstillstånd längst till klockan 02.00. Inriktningen för att medge servering utöver normaltiden till klockan 02.00 är att serveringsverksamheten och antalet gäster är av sådan omfattning att behov av förlängd serveringstid föreligger.

Vid bedömning skall stort avseende fästas vid polisens respektive miljö- och byggnämndens bedömningar.

Förlängning av serveringstiden kan medges under en provperiod. Serveringsstället skall vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Tillfälliga tillstånd för servering till allmänheten

Tillfälliga tillstånd för alkoholservering kan normalt gälla för någon eller några dagar, samt som en del i ett större seriöst arrangemang.

Serveringsstället skall tillhandahålla lagad mat samt alkoholfria alternativ och den ansvarige för serveringsverksamheten skall vara lämplig för uppgiften.

Stor återhållsamhet bör gälla vid ansökningar om tillfälliga serveringstillstånd i samband med idrottsevenemang eller arrangemang som främst riktar sig till en ungdomlig publik.

Föreningar och klubbar som uppstår någon form av kommunalt stöd till sin ungdomsverksamhet skall inte få serveringstillstånd.

Ansökan om tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten skall inges till kommunen *minst en månad i förväg*.

Som villkor för tillfälligt tillstånd gäller:

- sökanden skall ha beviljats markupplåtelse
- miljö- och byggnämndens krav på livsmedelshantering skall vara uppfyllda
- antalet gäster enligt räddningstjänstens beslut får inte överskridas
- lagad mat skall kunna tillhandahållas hela serveringstiden – minst tre rätter av varierad karaktär – och i enlighet med redovisat matutbud
- serveringen skall bedrivas i en avgränsad serveringsyta, under tak eller som ren uteservering. Serveringsytan skall vara tydligt avgränsad och det skall under hela serveringstiden finnas sittplatser för minst 75 procent av det antal gäster som godkänts av räddningstjänsten.
- betryggande tillsyn över serveringen skall garanteras. Krav på ordningsvakt med förordnande som svarar för bevakning av in- och utpassage kan ställas
- kassa med godkända kassarutiner skall användas
- eventuellt tältmateriel skall vara godkänt av räddningstjänsten
- servering av alkoholdrycker medges längst till klockan 02.00

Tillfälliga tillstånd för servering till slutna sällskap

Med slutna sällskap avses sådana sammanslutningar eller grupperingar som är av relativt begränsad omfattning och som har en personkrets som i princip är känd på förhand och som har ett gemensamt intresse. Övrig servering är att anse som servering till allmänheten.

Tillfällig servering till slutna sällskap ställer i princip samma krav på matutbud och dryck som tillfällig servering till allmänheten. Kraven på den som skall ansvara för serveringsverksamheten kan dock ställas något lägre.

Ideella föreningar och stiftelser m.fl. skall ha en tillfredsställande organisation och ha antagit stadgar för sin verksamhet.

Till ansökan bifogas stadgar, styrelsens sammansättning, senaste verksamhetsberättelse, medlemsförteckning samt ritning över den lokal som är tänkt som serveringslokal.

Föreningar och klubbar som uppbär någon form av kommunalt stöd till sin ungdomsverksamhet skall ej få serveringstillstånd under år som stödet utgår.

För näringsidkare med gällande tillstånd till servering av alkoholdrycker skall en kort handläggningstid av kommunen eftersträvas. För övriga sökanden om tillstånd för servering till slutna sällskap gäller att ansökan skall inges minst *fjorton dagar i förväg*.

”Happy hour” etc.

Vid tillfällig sänkning av priset på alkoholdrycker skall motsvarande prisnedsättning ske på ett antal maträtter samt på lättdrycker. Vid sådan prisnedsättning får inte starkare alkoholdryck gynnas prismässigt.

Serveringsstället skall på ett synligt och framträdande sätt även saluföra alkoholfria drycker.

Olägenheter ur alkoholpolitisk synpunkt

Enligt 7 kap 9 § alkohollagen får serveringstillstånd vägras om serveringen kan befaras medföra olägenheter från alkoholpolitisk synpunkt, även om övriga krav är uppfyllda.

Alkoholpolitiska olägenheter anses föreligga:

- i de fall polismyndigheten avstyrker ansökan med hänvisning till kända eller befarade ordningsproblem, serveringsstället eller i dess närmaste omgivningar
- i de fall miljö- och byggnämnden avstyrker ansökan med hänvisning till att närboende utsätts eller riskerar att utsättas för störningar från serveringsstället
- i de fall kommunen känner till, eller har skäl att befara, missförhållanden på eller intill serveringsstället, eller sökandens bristande lämplighet
- om sökanden är känd för eller kan befaras komma att bedriva en drogliberal verksamhet, eller annat som inte är förenligt med seriös restaurangverksamhet
- om sökanden är känd för att, eller kan befaras, underlåta att rätta sig efter myndigheters föreskrifter eller att inte ta det ekonomiska ansvar som följer av verksamheten
- serveringstillstånd till anläggningar med speciell inriktning på en ungdomlig publik till 25 års ålder – bör bedömas med stor restriktivitet
- vid tillståndsprövning för servering på eller vid sport- eller idrottsanläggningar bör särskilt uppmärksammas

Kommunala riktlinjer för alkoholservering

- att verksamheten inte inkräktar på samhällets grundläggande alkoholpolitiska värderingar, nämligen att *idrott och alkohol inte hör samman*
- vid bedömningar bör uppmärksammas att överetablering av serveringsrörelser kan medföra risker för alltför stor konkurrens och därmed medföra oseriös verksamhet, t.ex. bristande ålderskontroll

Servering och detaljhandel med öl

Den som säljer folköl – detaljhandel eller servering – är från och med 1 juli 2001 skyldig att anmäla detta till kommunen.

Folköl får endast säljas om det sker i en godkänd livsmedelslokal (22 § 3:e st livsmedelslagen 1971:511) och om det även *faktiskt* säljs matvaror där. Den som äger affären måste ha fyllt 20 år.

Om försäljningen eller serveringen av folköl leder till problem när det gäller ordning och nykterhet eller om bestämmelserna i alkohollagen inte följs får kommunen enligt alkohollagen 7 kap 21 § förbjuda fortsatt verksamhet, eller meddela en varning.

Försäljnings-/serveringsstället skall ha ett program för egentillsyn.

Kommunen får ta ut en avgift för tillsynen.

Tillsyn

Kommunen har, tillsammans med polismyndigheten, ansvaret för den direkta tillsynen av restauranger samt detaljhandel med och servering av öl. Statens Folkhälsoinstitut utövar central tillsyn över efterlevnaden av alkohollagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet.

Ett nära och förtroendefullt samarbete mellan restauratörer och tillsynspersonal är av vikt för att restaurangverksamheten skall kunna bedrivas enligt gällande lagar och bestämmelser

Tillsynen i kombination med möjligheter till sanktioner är ett viktigt instrument för kommunen som har ansvaret för eventuella sanktioner.

Inre tillsyn avser kontroll av uppgifter från olika myndigheter, främst i frågor av ekonomisk art, men även uppgifter om tillståndshavarens vandel, övervakning av restaurangernas marknadsföring, dialog med restaurangansvariga m.m.

Yttre tillsyn innebär kontroll av att restaurangernas alkoholservering sker i enlighet med gällande tillstånd och inte bryter mot lag och riktlinjer.

Bedömning av ordning och nykterhet i och omkring restaurangen, kontroll av att servering till underåriga inte sker, matutbud, marknadsföring i serveringslokalen m.m.

Sanktioner regleras i 7 kap 19–20 §§ alkohollagen. Sanktioner skall övervägas om:

- det inte endast tillfälligt uppkommer olägenheter ifråga om ordning och nykterhet
- tillståndshavaren inte följer de för serveringen och serveringstillståndets gällande lag och bestämmelser
- förutsättningarna som gäller för meddelande av tillstånd enligt 7 kap 7–8 §§ alkohollagen inte längre föreligger

Återkallelse av serveringstillstånd

Aviker den bedrivna serveringen av alkoholdrycker från lag, föreskrifter eller meddelade villkor skall återkallelse ske av beviljat tillstånd (7 kap 19 §).

I stället för återkallelse kan tillståndshavaren meddelas varning, om varning av särskilda skäl kan vara en tillräcklig åtgärd.

Avgifter

Ansökningsavgifter

Nyansökningar (stadigvarande)	6 000 kr
Ändrad företagsform	3 000 kr
Godkännande av ny bolagsman	3 000 kr
Utvidgat tillstånd *)	3 000 kr
Tillfälligt utvidgat tillstånd	2 200 kr
<i>(-max fem tillfällen/ansökan)</i>	
Utökad serveringstid	1 500 kr
Tillfällig utökning	700 kr
Tillfälligt tillstånd till allmänheten ...	4 500 kr
För tillståndshavare i kommunen.....	3 000 kr
Tillfälliga tillstånd till slutna sällskap.	600 kr

*) utökat sortiment av alkoholdrycker, utökade serveringsytor

En ansökan om serveringstillstånd prövas inte förrän ansökningsavgiften har betalats.

Tillsynsavgifter

Fast avgift per år600 kr

Rörlig avgift per år

Årsomsättning alkoholdrycker Avgift kr

– 250 000	1 500 kr
250 001 – 500 000	3 000 kr
500 001 – 1 000 000	4 500 kr
1 000 001 – 2 000 000	6 000 kr
2 000 001 – 4 000 000	7 500 kr
4 000 001 –	9 000 kr

Den röliga delen av avgiften grundas på de restaurangrapporter som skall lämnas till kommunen en gång per år.

Bestämning av tillsynsavgift grundas på omsättningen av alkoholdrycker närmast föregående kalenderår.

Debitering sker av hela årsavgiften, vilken normalt skall erläggas under verksamhetsårets första kvartal.

Vid ägarbyte skall tillsynsavgiften grundas på föregående års omsättning av alkoholdrycker, såvida inte sådana omständigheter är kända att avgiften skall grundas på annan omsättningsnivå.

För nya serveringstillstånd skall avgiften för tillsyn under det första kalenderåret bestämmas till en årsomsättning av alkoholdrycker motsvarande latituden 250 001–500 000 kronor.

Tillsynsavgiften för tillfälliga tillstånd ingår i avgiften för tillståndsprövningen

Miljö- och byggavdelningen

Box 500, 833 24 Strömsund Besöksadress Storgatan 15
Tfn 0670-163 90 – Fax 0670-164 21

Hemsida: www.stromsund.se
e-post: miljobygg@stromsund.se